

Četvrtak, 12. maj 2005.
Statusna konferencija
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 14.30 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA AGIUS: Izvolite sedite. Gospođo sekretarice, molim vas da najavite Predmet.

sekretarica: Dobar dan časni Sude, ovo je *Predmet IT-95-13/1-PT, Tužilac protiv Mileta Mrkšića, Miroslava Radića i Veselina Šljivančanina.*

SUDIJA AGIUS: Hvala vam, dobar dan i vama. Gospodine Mrkšiću, možete li da pratite postupak na svom jeziku?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Jeste, u redu.

SUDIJA AGIUS: Ako u bilo kom trenutku pre završetka ove statusne konferencije budete imali nekih poteškoća s prevodom, molim da mi na to skrenete odmah pažnju. Ja to sada govorim vama, ali tako da upućujem poruku i drugoj dvojici optuženih. Izvolite sedite. Gospodine Radiću, isto pitanje upućujem i vama. Možete li da pratite postupak na svom jeziku?

OPTUŽENI RADIĆ: Da, časni Sude, sve je u redu.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam. Gospodine Šljivančanin, možete li da pratite postupak na svom jeziku?

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Da, gospodine predsedavajući. Dobar dan gospođe i gospodo, ja mogu da pratim dobro.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam. Dobrodošli na ovu statusnu konferenciju. Do njenog je sazivanja došlo u isto vreme kada se odvija postupak po Pravilu 11bis, pa će i zbog tog razloga biti manje više kratka ova statusna konferencija. Mogu li da zamolim da se predstavi Tužilaštvo?

TUŽILAC WUBBEN: Dobar dan časni Sude, ja sam Jan Wubben, viši predstavnik Tužilaštva, želim dobar dan i timovima Odbrane. Ja sam ovde zajedno sa kolegicom Marie Tuma i referentkinjom za Predmet, Lise-Lotte Karlsson.

SUDIJA AGIUS: Dobar dan vama i vašem timu. Molim da se predstavite zastupnici gospodina Mileta Mrkšića.

ADVOKAT VASIĆ: Dobar dan, časni Sude, dobar dan uvaženim kolegama i koleginicama. Odbranu gospodina Mileta Mrkšića danas će predstavljati advokat Miroslav Vasić. Hvala.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam, dobar dan i vama. Molim da se predstavi zastupnik gospodina Radića.

ADVOKAT BOROVIĆ: Dobar dan, advokat Borivoje Borović predstavljaće Odbranu Miroslava Radića. Hvala.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam. Dobar dan vama gospodine Boroviću. I zastupnik gospodina Veselina Šljivančanina.

ADVOKAT LUKIĆ: Dobar dan časni Sude i dobar dan svim učesnicima u postupku. Ja sam Novak Lukić, branilac gospodina Šljivančanina, danas je samnom u sudnici i kobranilac Momčilo Bulatović.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam gospodine Lukiću, dobar dan i vama dvojici. Izvinjavam se svim prisutnima što smo se sastali u ovoj manjoj sudnici. To naime obično nastojimo da izbegnemo u slučajevima kada imamo više od jednog optuženog. Na žalost danas nismo imali izbora. Kao što znate u ovom trenutku Međunarodni sud radi punim kapacitetom i ponekad je teško pronaći slobodne sudnice. Ja sam prihvatio da to obavimo u ovoj sudnici između ostalog i zato što sam znao da će biti prilično kratka statusna konferencija. Nadam se da vam ovo neće proizvesti neugodnosti. Setićete se da smo 4. februara imali prošlu statusnu konferenciju, do tada se mnogo stvari i desilo, u međuvremenu se mnogo stvari desilo, a između osatolog i postupak po Pravilu 11bis je počeo kao što vi i sami znate. Međutim činjenica da postupak po Pravilu 11bis teče, ne ukida obavezu predpretnog sudije da saziva predraspravnu statusnu konferenciju i to redovno kao što to zahteva Pravilnik (Rules of Procedure and Evidence). To znači svakih 120 dana u odnosu na prethodnu statusnu konferenciju. To je slučaj i danas, upravo smo sazvali konferenciju u okviru toga roka, a ja ću između ostalog i radi javnosti da naglasim da je svrha ovih periodičnih statusnih konferencija da se pre svega organizuje razmena informacija učesnika u postupku u cilju osiguranja ekspeditivne pripreme suđenja. Drugo, kako bi se analiziralo stanje u kome se nalazi Predmet optuženih i da se omogući svakom optuženom da iznese pitanja koja želi i među tim pitanjima ono koje nije i najmanje bitno da svaki od optuženih može da iznese pitanja koja se tiču njihovog psihičkog i fizičkog zdravstvenog stanja kao i pitanja vezana uz pritvor. Kao što sam rekao, s obzirom da je u toku postupak po Pravilu 11bis, posledica

toga je da neke od stvari kojima se obično nadugačko bavimo na statusnim konferencijama, da potrebe za tim pitanjima neće biti. Želeo bih za sada da kažem da koliko ja znam u ovom Predmetu nema nerešenih podnesaka. Od poslednje statusne konferencije Pretresno veće je donelo nekoliko odluka. Ja imam običaj da spomenem o kojim se odlukama radi, jer smatram da je to najbolja prilika da se javnost upozna sa tim šta je Pretresno veće radilo tokom tih 120 dana. Optuženi Šljivančanin je podneo podnesak još u decmbru prošle godine koji se ticao prigovora koji je optuženi izneo na formu optužnice 9. marta. Pretresno veće je prihvatilo predlog Tužilaštva i naredilo da treća, izmenjena, konsolidovana optužnica koju je Tužilaštvo podnelo 16. novembra 2004. bude operativna optužnica u ovom Predmetu. Istoga dana, 9. marta 2005. godine doneli smo i odluku u odnosu na dva podneska Tužilaštva za zaštitnim merama koje su podnete ranije odnosno 17. decembra 2004. godine, jedan podnesak, 31. januara 2005. godine ovaj drugi. Kao što sam rekao, mi smo 9. marta ove godine u našoj odluci naredili da predpretresne zaštitne mere u obliku pseudonima i tajnosti identiteta sve do 30 dana pre početka suđenja budu, da budu te mere izrečene u odnosu na pet osetljivih svedoka. Mi smo takođe dopustili zaštitne mere tokom samog sudskog postupka u odnosu na 15 svedoka dok smo zahtev Tužilaštva u vezi sa dva svedoka, isti taj zahtev uskratili uz rezervu, odnosno ogradu da će se Tužilaštvu dati mogućnost da iznese dodatne informacije koje se tiču stvarnih opasnosti po bezbednost ta dva svedoka i njihovih porodica. Stav Pretresnog veća svakako u odnosu na te dve osobe biće zadržan do daljnjeg, dakle zadržaćemo pravo da se o tome izjasnimo naknadno. U međuvremenu neće u odnosu na njih biti zaštitnih mera. Zatim smo ranije tačnije 10. februara 2005. godine se bavili poverljivim zahtevom koji je optuženi Radić podneo *ex parte* za preispitivanje Odluke sekretara o naknadi za branioca. To je podneto 31. decembra 2004. godine. Mi smo 10. februara 2005. godine odbili taj zahtev smatrajući da Sekretarijat (Registry) nije ni na koji način uticalo na pravičnost suđenja time što je donelo Odluku o isplati naknade za branioca na koju se optuženi žalio. Zatim smo se pozabavili sličnim zahtevom Odbrane koji je podnesen 27. januara 2005. godine, a mi smo o njemu odlučili 3. marta 2005. godine. Taj zahtev se ticao preispitivanja sekretarove Odluke o nivou koji je dat ovom Predmetu. 3. marta 2005. godine, kao što sam rekao mi smo odbili taj zahtev, smatrali smo da Sekretarijat nije ni na koji način uticalo na pravičnost suđenja time što je odlučilo da će se ovaj Predmet smatra predmetom prvog nivoa po svojoj složenosti. Zatim imamo zahtev optuženog Mrkšića koji se tiče privremenog puštanja na slobodu koji je podnesen 23. februara 2005. godine. Mi smo u suštini 9. marta 2005. godine odbili zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu na osnovu toga što nismo bili uvereni da bi se optuženi Mrkšić pojavio na suđenju ako bude pušten na slobodu i da neće predstavljati opasnost po žrtve ili neke druge osobe. Osim toga, mi smo smatrali da je u ovom slučaju njegov boravak u pritvoru srazmeran okolnostima i složenostima ovog Predmeta, složenosti Predmeta u onom obliku koji mu se stavlja na teret u optužnici. Takođe moram da spomenem da je 19. aprila ove godine Žalbeno veće uskratilo optuženom Mrkšiću dozvolu da uloži žalbu na Odluku ovog Pretresnog veća obrazloživši to time da optuženi nije uspeo da

dokaže na koji način je to Pretresno veće odnosno to smo mi i moje kolege, sudija, Antonetti i sudija Parker, na koji način smo mi pogrešili u donošenju ove Odluke koju sam ranije spomenuo od 9. marta. To je manje više izveštaj o aktivnostima Pretresnog veća po rešavanju podnesaka optuženih i kao što sam rekao, u ovoj fazi više, koliko mi znamo, nema nerešenih podnesaka pred ovim Pretresnim većem. Sad me to vodi sledećoj tački dnevnog reda, a to je pitanje obelodanjivanja. Pre svega ću da govorim o obelodanjivanju na osnovu Pravila 66(A)(ii) našeg Pravilnika. Uputiću vas na ono što je bilo rečeno 20. januara ove godine što je izjavilo Tužilaštvo, ne mogu da potvrdim da je to nužno rekao gospodin Wubben, mada mislim da jeste, no 20. januara nam je bilo rečeno da je Tužilaštvo podnelo ažuriran popis svedoka na osnovu 66 (A) 2. Mene zanima da li taj popis svedoka još i danas važi ili je izmenjen odnosno treba li da očekujemo neke izmene.

TUŽILAC WUBBEN: Časni sude, on i dalje vredi.

SUDIJA AGIUS: U redu, ima li komentara od strane timova Odbrane po tom pitanju? Vidim da nema. U tom slučaju idemo na obelodanjivanje svih izjava Odbrani. Na februarskoj Statusnoj konferenciji istakao sam da je očigledno od 48 izjava svedoka koje je Tužilaštvo obelodanilo, to su praktično svi svedoci izuzev onih pet svedoka za koje je zatraženo zakasnelo obelodanjivanje identiteta na osnovu pravila 69 i to je u stvari kasnije dopušteno, da verzije na BHS-u još nisu date u odnosu na 11 od tih izjava. Pored toga na prošloj statusnoj konferenciji Odbrana je rekla da kada je reč o dve izjave, nije data ni engleska, ni verzija na BHS-u. Setićete se da ja takvom situacijom nisam bio zadovoljan i da sam sledeći to, 15. marta 2005. godine odredio kao jasan rok za Tužilaštvo u okviru koga je trebalo te prevode dostaviti timovima Odbrane i optuženima. S toga ću se okrenuti desno i zamoliti da mi tri predstavnika Odbrane potvrdite odnosno kažu suprotno ako to nije slučaj, da li su dobili sve prevode koje nisu imali? Izvolite gospodine Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala časni Sude. U pogledu ovih izjava Odbrana je 11. marta 2005. godine primila devet od ovih 11 izjava na BHS-u, a za dva svedoka smo dobili potvrdu od Tužilaštva da oni nemaju njihove izjave ni na BHS-u, ni na engleskom jeziku. Dakle, sa ovom izjavom Odbrana smatra da je ova obaveza Tužilaštva izvršena.

SUDIJA AGIUS: U redu. Hvala vam lepo. Gospodine Boroviću, da li se slažete s gospodinom Vasićem ili želite da iznesete drugačije mišljenje?

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude, u svemu se slažem s tim što bih samo dodao da pitanje statusa iskaza ova dva svedoka, oni bi morali biti svedoci po Pravilu 92. Ovde nije tačno naznačeno u onom materijalu koji je dostavljen Odbrani, po kom pravilu su dostavljene izjave tih svedoka. A pored toga, pošto nismo imali konferenciju po Pravilu

65ter, mi to pitanje po pravilu ova dva svedoka nismo raspravljali i nadm se da će Tužilaštvo dati odgovor na to pitanje. Hvala.

SUDIJA AGIUS: U redu. Čim saslušam gospodina Lukića obratiću se tim pitanjem gospodinu Wubbenu, pa ako bude potrebno to možemo i ovde da raspravimo. Izvolite, gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ: Časni Sude, nemam šta da dodam onome šta su moje kolege već rekly. Pridružujem se njihovim rečima.

SUDIJA AGIUS: U redu. Gospodine Wubben, želite li da dodate nešto novo onome šta je rečeno po ovom pitanju? Odnosno konkretno onome šta je izneo gospodin Borović.

TUŽILAC WUBBEN: Časni Sude, kada je reč o izjavama po Pravilu 92bis, to je nešto šta Tužilaštvo mora u okviru svoje strategije da odluči, ali moj uvaženi kolega je u pravu, nismo imali ni sastanak po Pravilu 65ter niti smo se sastali pre ove statusne konferencije tako da Tužilaštvo predlaže da se sastane sa Odbranom po tom pitanju kako bismo razmenili relevantne informacije. Ja mislim da smo mi ispunili obavezu obelodanjivanja kako sada stvari stoje.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam, gospodine Wubben. A kada je reč o obelodanjivanju po Pravilu 68, sa svoje strane bih želeo da podsetim sve prisutne da prema mojoj evidenciji Tužilaštvo je najnoviji, delimično poverljiv izveštaj o obelodanjivanju podnelo još 9. avgusta 2004. godine šta je prilično davno rekao bih. Tu oni detaljno iznose materijale obelodanjene po Pravilu 68, dakle materijal obelodanjene svoj trojici optuženih. U međuvremenu smo podsticali strane da saraduju u najvećoj mogućoj meri po tom pitanju, a da pri tom ne izgube iz vida činjenicu da obaveza po Pravilu 68, a kad već o tome govorimo onda i naročito po Pravilu 66(A)(ii), zavisno od slučaja da ta obaveza obelodanjivanja leži na Tužilaštvu. Ima li nekog razvoja situacije po tom pitanju?

TUŽILAC WUBBEN: Hvala, časni Sude što ste pokrenuli ovo pitanje, jer je bitno da s vremena na vreme potvrdimo sa drugom stranom kakvo je stanje po pitanju obelodanjivanja. Mi smo ponovo izvršili pretraživanje elektronske baze podataka što znači da imamo ponovo mnogo dokumenata koje treba da obelodanimo, već smo ih pregledali i planiramo da izvršimo obelodanjivanje ove nedelje. Mislim da će u stvari to da bude izvršeno sutra kada se radi o materijalu po Pravilu 68. To je jedno pitanje koje želim da pomenem. Mi smo već i pre obelodanili dosta materijala koji se tiče suđenja u Beogradu i kolege su o tome i obavestene da smo obelodanili materijale u dva kompleta uključujući i materijal po Pravilu 68. To znači da prvo želimo da finalizujemo ova tri kompleta materijala u celini i onda možemo da potvrdimo izveštaj o obelodanjivanju i da nastavimo sa tim.

SUDIJA AGIUS: Izvolite, ima li nekih komentara, gospodine Boroviću?

ADVOKAT BOROVIĆ: Pa časni Sude, izuzetno smo zadovoljni saradnjom koju imamo sa Tužilaštvom, u međuvremenu od poslednje statusne konferencije do danas. Samo bih dao komentar na materijal koji je dostavljen nakon posledne statusne konferencije. To je dosta materijala koji predstavlja izjave iz Okružnog suda u Beogradu. Pošto je dostavljen na BHS-u, tamo nije naznačeno po kom pravilu su te izjave. Pa bih jedino zamolio Tužilaštvo da nam odgovori po kom pravilu su te izjave dostavljene Odbrani? Hvala vam.

SUDIJA AGIUS: Da. Gospodine Wubben, da li ja dobro shvatam da će sav materijal sa suđenja u Beogradu biti dostavljen po Pravilu 68 ili po nekom drugom pravilu ili samo delimično?

TUŽILAC WUBBEN: Časni Sude, mi smo dostavili skoro sve šta spada u nalog za hapšenje ili administrativno obaveštavanje i ja ne mogu da tvrdim da je sve to po Pravilu 68. Ono šta Tužilaštvo traži od druge strane, odnosno ono šta smo čuli, onaj zahtev koji je bio upućen Tužilaštvu uvek od strane Odbrane, bilo šta god da imate da obelodanite, molim vas da učinite to što je pre moguće i nemojte da vodite računa je li to Pravilo 68 i za nas je bitno da to dobijemo što je moguće pre.

SUDIJA AGIUS: Da li vi imate nešto da kažete, gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Ja sam bio jedan od tih koji je da kažem, forsirao tu tezu da nam se dostavi, a da ćemo naknadno, što pre da dobijemo materijale od Tužilaštva, a da ćemo u pogledu forme tog materijala da eventualno kasnije tražimo razjašnjenje. I moram, opet ću pohvaliti Tužilaštvo, jer sam iz onoga što sam video sada po zadnjem dostavljanju materijala sa beogradskog suđenja... Ono što smo do sada videli, da vas upoznam časni Sude, radi se izgleda od oko 3.000 stranica zapisnika po mnogo čemu krucijalnog za naše suđenje. To ja mislim da možemo svi da se složimo u sudnici. Ali ono što nam ipak čini zadovoljstvo, primećujemo da nam je Tužilaštvo odmah dostavilo BHS verzije, a ne i engleske. To znači da su ispoštovali tu našu želju da se dostave materijali što pre, a ja bih voleo da se dostave što pre i prevodi na engleski da se i samo Tužilaštvo upozna sa sadržajem tih zapisnika. Mislim da će to i Tužilaštvu značiti. Očigledno je da Tužilaštvo još nije sa tim upoznato, jer nemaju engleski prevod ovih zapisnika.

SUDIJA AGIUS: U redu, hvala vam. Ja sam nameravao, planirao sam da pokrenem pitanje suđenja u Beogradu, predmeta Ovčara, ali mislim da sada kad smo sve ovo čuli nema potrebe da nešto više pokrećemo. Mislim da smo se obavestili o svemu i tako dolazimo do sledeće tačke dnevnog reda, a to su dogovorene činjenice, činjenice o

kojima je postignut sporazum. Obično ovo obrađujemo dosta detaljno ili onoliko detaljno koliko je potrebno, ali uzimajući u obzir da teče postupak po Pravilu 11bis, mislim da nema potrebe da na ovo gubimo vreme. Ukoliko kod strana postoji zainteresovanost da se o ovome sporazumeju onda svakako postupajte u tom smislu i kasnije ćemo da rešimo šta će sa tim da se desi zato što je u ovom trenutaku postupak po Pravilu 11bis, ali to ne znači da je definitivna odluka već poznata, ne znači da će biti udovoljeno zahtevu Tužilaštva. Da li postoji još neko pitanje koje biste želeli da pokrenete? Da počnemo sa vama gospodine Wubben.

TUŽILAC WUBBEN: Ne, nemamo časni Sude.

SUDIJA AGIUS: Vi gospodine Vasiću?

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja ću govoriti u ime sva tri tima Odbrane, mi nemamo ništa novo da dodamo. Hvala.

SUDIJA AGIUS: Hvala. Ali ja još uvek moram da saslušam vaše klijente. Gospodine Mrkšiću, vi se sećate da se na kraju statusne konferencije uvek obraćam vama, vezano za vaše zdravlje i za uslove pritvora. Da li biste želeli da mi kažete nešto vezano za to, za ova dva pitanja? Ili je sve u redu.

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Sve je u redu u odnosu na prošli put. Nemam ništa da dodam.

SUDIJA AGIUS: U redu. Hvala gospodine Radiću, isto pitanje se odnosi i na vas.

OPTUŽENI RADIĆ: Časni Sude, je takođe nemam ništa da dodam.

SUDIJA AGIUS: U redu, hvala. Gospodine Šljivančanin, isto pitanje i za vas.

OPTUŽENI ŠLJIVANČANIN: Gospodine predsedavajući, ja ostajem pri onome što sam do sada rekao i nemam ništa posebno da kažem.

SUDIJA AGIUS: Hvala, možete da sednete. To nas dovodi i do samog kraja statusne konferencije sem ukoliko vam ne pada na pamet neko drugo pitanje koje treba da rešimo. Ako to nije slučaj, ako ne moramo ni o čemu više da diskutujemo onda prekidamo sa radom i sledeća statusna konferencija će se organizovati u roku od 120 dana od današnjeg dana. Ukoliko se ovaj predmet i dalje bude nalazio pred ovim Sudom. Hvala lepo.

